

училището. Познавам го от години, няма да се връщам към трудностите, които преодолявахме заедно в стотиците смесени училища в този край. Усвояването на учебните предмети, преподавани само на български, беше изключително трудно – малките деца просто не разбираха дума. Прибавям и строгата забрана по време на възродителния процес да се говори на друг език. Трябваше да се намери изход, да помогнем най-напред на учителите. Ето в такъв момент се срещнахме с Христо – той ме спечели от пръв поглед – открит, дружелюбен, усмихнат, пълен с идеи и конкретни предложения. Осмелихме се да проведем областна методическа конференция в помощ на учителите и Христо Ключуков беше не само основен докладчик – той пътуваше из целия окръг, оставаше с дни в училищата, подкрепяше учителите с нови модерни образователни модели. Колегите ентусиазирано приемаха тази помощ – тя идваше от добронамерен човек, университетски преподавател с богат опит, с искрено желание да промени нещата. Така продължихме със семинари, в които участваха над триста детски и начални учители. Да прибавим полезните открити уроци, родителските събрания, преките интересни и увличащи децата инициативи. Ще спомена само за шестте ученически екипа, с които започнахме да излъчваме истинско училищно радио – Христо осигури над пет хиляди долара за техниката. И мога да кажа смело, че резултатите в обучението бяха рязко подобрени, ако сравняваме с предишни години. А той не спря дотук – започна с тестове за писмената култура на децата от ромски и турски произход, публикува част от тях, включи ги и в дисертацията си и тази упорита, огромна работа беше оценена не само от нашите учители, а и от учени от ранга на академик Михаил Виденов, на професорите Иван Харалампиев, Енчо Герганов и др.

Трябва да спомена и за непрекъснатите сърдечни изненади в нашето приятелство. Гостувахме на колеги от Видин – един от тях имаше рожден ден, навършваше 33 години. Христо подари 33 бутилки шампанско и това направи празника незабравим. Щастлив съм, че мога да го поздравя за юбилея му. Убедено искам да кажа, че той е един уснял българин. Той знае, че за да получиш, първо трябва да дадеш, че чудесата започват от търсенето и научаването, преминават през работата и там се раждат идеи. А успехът е в умението да направиш нещата около себе си – и себе си – по-